

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: I. H., zastoupená Mgr. Timmem Šmehlíkem, advokátem se sídlem v Plzni, Veleslavínova 9, proti žalovanému: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie, se sídlem v Praze 3, Olšanská 2, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 6. 2004, čj. SCPP-1869-1/C-246-2004 a čj. SCPP-1869-2/C-246-2004, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 5. 2005, čj. 6 Ca 148/2004 – 51,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 5. 2005, čj. 6 Ca 148/2004 - 51, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Policie ČR ze dne 3. 6. 2004, čj. SCPP-1869-1/C-246-2004, kterým nebylo vyhověno žádosti stěžovatelky o prominutí zmeškání lhůty, a proti rozhodnutí ze dne 3. 6. 2004, čj. SCPP-1969-2/C-246-2004, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí Oddělení cizinecké policie Bruntál ze dne 29. 12. 2003, čj. SCPP/1066/OV-II-2003, o správním vyhoštění. Prvním rozhodnutím správní orgán nevyhověl žádosti stěžovatelky o prominutí zmeškání lhůty, neboť stěžovatelka rozhodnutí o správním vyhoštění převzala 30. 12. 2003, odvolání mělo být dle ustanovení § 169 odst. 8 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, podáno nejpozději dne 5. 1. 2004, stěžovatelka jej však podala až dne 19. 3. 2004. Správní orgán neuznal stěžovatelkou uvedené důvody její žádosti, neboť odvolání stěžovatelka nemusela podávat prostřednictvím advokáta, mohla jej podat stěžovatelka sama, či k podání

odvolání zplnomocnit jinou osobu. Nemožnost spojit se s advokátem v daném období proto správní orgán nepovažuje za závažný důvod. Vzhledem k tomu, že léčba stěžovatelky započala až dne 24. 1. 2004, tedy 18 dnů po skončení lhůty pro podání odvolání, nepřihlédl správní orgán ani k tomuto stěžovatelčinu argumentu.

Městský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a na podkladě dostatečně zjištěného stavu věci a prvním výrokem zamítl žalobu proti rozhodnutí Policie ČR ze dne 3. 6. 2004, čj. SCPP-1869-1/C-246-2004, druhým výrokem zamítl žalobu proti rozhodnutí ze dne 3. 6. 2004, čj. SCPP-1969-2/C-246-2004, a třetím výrokem pak stanovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Své odůvodnění opřel o stejné argumenty jako žalovaný.

Stěžovatelka proti rozhodnutí městského soudu podala kasační stížnost, v níž uplatňuje důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně brojí proti právnímu závěru krajského soudu, který se ztotožnil se závěry žalovaného o neprominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění a o opožděnosti stěžovatelčina odvolání; brojí tedy proti prvnímu výroku napadeného rozhodnutí. Soud v napadeném rozhodnutí argumentoval stejně jako žalovaný a absenci závažných důvodů uvedených v ustanovení § 28 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), dovozuje ze dvou hlavních skutečností, které má za prokázané. Jednou z nich fakt, že pro podání odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění není potřeba právního zastoupení stěžovatelky advokátem, další je to, že zdravotní problémy stěžovatelky, pro něž byla na Ukrajině lékaři ošetřena, nastaly až po marném uplynutí lhůty k odvolání. Stěžovatelka tyto závěry označuje za bezezbytku pravdivé, přesto se však domnívá, že se soud neměl spokojit s formalistickým a jednostranným posouzením skutkového stavu a měl se zabývat celou stěžovatelčinou argumentací, resp. všemi důvody. Stěžovatelka v žalobě podrobně rozvedla, proč odvolání v uvedené lhůtě nemohla podat. Soudu i odvolacímu správnímu orgánu označila k prokázání těchto svých tvrzení důkazy, které však soud i žalovaný odmítli provést. Konkrétně šlo o důkazy výsledkem stěžovatelky a výslech svědka – manžela stěžovatelky, který by objasnil nepodání odvolání ve stanovené lhůtě. Výslechem svědka mělo být potvrzeno, že on i stěžovatelka byli při projednávání jejího správního deliktu policisty vyrozuměni, že „věci jako zamýšlený sňatek se do protokolu nepíše“ a že mají být uplatněny v jakési blíže nespecifikované žádosti, kterou si stěžovatelka měla podat na ambasádě. Oba proto nevěděli, jak mají následně postupovat a svědek se ještě v den svatby pokoušel zajistit advokáta, a to ne proto, aby advokát sepsal řádné odvolání, ale aby jim poradil, co mají vůbec dělat. Policisté svou povinnost poskytnout poučení omezili na vylíčení následku, že by stěžovatelka „mohla jít do vězení“. Vzhledem k tomu, že navrhované důkazy nebyly provedeny, soud i žalovaný upřeli stěžovatelce ochranu jejích práv, tedy postupovali nezákonně a tato vada řízení mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí. Žalovaný ve svém rozhodnutí neozřejmil, proč nepovažoval důvody, které vedly ke zmeškání lhůty, za závažné, dále zdravotní stav stěžovatelky včetně jejího psychického stavu v průběhu odvolací lhůty a neprovedení navrhovaných důkazů. Pokud ani soud navržené důkazy neprovedl, mohlo to dle stěžovatelky způsobit nezákonnost rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že na prvním výroku jsou závislé i výroky zbývající, je nutno označit i je za nezákonné.

Žalovaný své možnosti vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužil.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost je důvodná.

Z předloženého spisu správního orgánu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelce již jednou bylo správní vyhoštění uděleno (rozhodnutí ze dne 13. 5. 2002, čj. SCPP-286/PL-OPK-1-2002), a to na dobu tří let, tj do 13. 5. 2005. Po návratu na Ukrajinu si změnila příjmení na G. a požádala ukrajinské orgány o vydání nového cestovního pasu znějícího na nové jméno a následně požádala o udělení víza do ČR za účelem pozvání a posléze dalšího víza za účelem podnikání. Posledně uvedené vízum jí bylo uděleno na délku pobytu 143 dní s dobou pobytu od 20. 10. 2003 do 10. 3. 2004, na něž do České republiky přicestovala dne 21. 10. 2003. Z protokolu o vyjádření účastníka řízení ze dne 29. 12. 2003 vyplývá, že stěžovatelka sama výše uvedené skutečnosti doznala a že si byla vědoma, že pobývá na území České republiky protiprávně a že žádné změny a doplňky protokolu nepožadovala.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval stěžovatelčinou námitkou, z níž se podává, že rozhodnutí žalovaného je stíženo vadou, neboť se v něm žalovaný nevypořádal se stěžovatelkou navrhanými důkazy. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka tuto námitku neuplatnila v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu před soudem, nezbývá než tuto její námitku označit za nepřijatelnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

Následně Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení stěžovatelčiných námitek týkajících se uváděných vad řízení před soudem, které spočívaly v neprovedení navrhaných důkazů. V žalobě proti rozhodnutí správního orgánu stěžovatelka navrhla řadu důkazů k prokázání svých tvrzení, při ústním jednání dne 12. 5. 2005, zachyceném v protokole pod číslem listu 44, bylo po předchozím dotazu soudu na právního zástupce stěžovatelky k tomu, co by mělo být prokázáno potvrzením o návštěvě ošetřujícího lékaře stěžovatelkou, po tiché poradě senátu vyhlášeno usnesení, že navržené důkazy provedeny nebudou. V rozsudku se soud o důkazech, jejich neprovedení a důvodech nezmiňuje. Soud se v rámci uplatňování zásady volného hodnocení důkazů může rozhodnout, že navržené důkazy provádět nebude (§ 52 odst. 1 s. ř. s.), avšak toto své rozhodnutí musí pečlivě odůvodnit, tzn. uvést, co ho k takovému závěru vedlo a proč považuje navržený důkaz za nadbytečný (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. IV. ÚS 142/03, Sbírnka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek č. 35, č. 161, s. 201). Pokud se soud ve svém rozhodnutí nevypořádal s navrženými důkazy stěžovatelky, zatížil své rozhodnutí vadou spočívající v porušení § 157 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s ustanovením § 64 s. ř. s. o přiměřeném použití ustanovení třetí části občanského soudního řádu, a jeho rozhodnutí je nezákonným.

K stěžovatelčině námitce, že se městský soud i žalovaný měli zabývat celou její argumentací k důvodům její žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění, Nejvyšší správní soud může uvést pouze tolik, že v obecné rovině se s tímto závěrem stěžovatelky lze ztotožnit, avšak vzhledem k tomu, že z napadeného rozhodnutí nevyplývají důvody, proč stěžovatelkou navržené důkazy nebyly provedeny, je v tomto smyslu napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným.

Nejvyšší správní soud, vycházející z výše uvedeného právního názoru shledal, že první výrok napadeného rozhodnutí je nezákonný a vzhledem k tomu, že ostatní výroky jsou na prvním výroku závislé, postupem podle § 110 odst. 1 s. ř. s. toto rozhodnutí zrušil celé.

Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí o věci samé (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud ve věci v souladu s ustanovením § 109 odst. 1 s. ř. s. rozhodoval bez nařízení jednání.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu